

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA ZA
UZAJAMNU ZAŠTITU TAJNOSTI IZUMA KOJI SE ODNOSI NA OBRANU
I ZA KOJE SU PODNESENE PRIJAVE PATENATA**

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma za uzajamnu zaštitu tajnosti izuma koji se odnose na obranu i za koje su podnesene prijave patenata, sadržana je u članku 139. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTIĆI

Članstvo Republike Hrvatske u Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora (u daljnjem tekstu NATO) bilo je njezin vanjskopolitički i sigurnosni prioritet koji je ostvaren pristupanjem Sjevernoatlantskom ugovoru. Nakon što je postala punopravna članica NATO-a 1. travnja 2009. godine, od Republike Hrvatske očekuje se da postane strankom određenog broja međunarodnih ugovora koji čine dio pravne stečevine NATO-a, uključujući i tehničke sporazume, a vezano uz koje je potrebno provođenje unutarnjih pravnih postupaka u narednom razdoblju.

Kako bi Republika Hrvatska postala strankom Sporazuma za uzajamnu zaštitu tajnosti izuma koji se odnose na obranu i za koje su podnesene prijave patenata, sastavljenog u Parizu 21. rujna 1960. godine, potrebno je provesti postupak potvrđivanja ovoga Sporazuma čime će Republika Hrvatska ispuniti unutarnje pravne uvjete za primjenu njegovih odredaba kako bi se osigurala međusobna zaštita tajnosti izuma koji se odnose na obranu između Republike Hrvatske i ostalih država NATO-a.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

Ovim Zakonom potvrđuje se Sporazum za uzajamnu zaštitu tajnosti izuma koji se odnose na obranu i za koje su podnesene prijave patenata, kako bi njegove odredbe u smislu članka 140. Ustava Republike Hrvatske postale dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske.

Sporazumom za uzajamnu zaštitu tajnosti izuma koji se odnose na obranu i za koje su podnesene prijave patenata uređuje se zaštita tajnosti izuma za koje su zaprimljene prijave patenata prema dogovorenim postupcima kad god je vlada odredila tajnost takvih izuma u interesu nacionalne obrane, a podnositelj zahtjeva je ili izvorišna vlada ili podnositelj prijave patenta, ako dokaže da je tajnost odredila izvorišna vlada i da je od te vlade dobio ovlaštenje da podnese prijavu za tajni patent. Sporazum uređuje i pitanje odricanja od zahtjeva za naknadu gubitka ili štete koja je nastala zbog određivanja tajnosti izumu te uklanjanje mjera zaštite tajnosti, na zahtjev izvorišne vlade, u državama NATO-a.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Provedba ovoga Zakona ne zahtjeva osiguranje dodatnih financijskih sredstava iz državnog proračuna Republike Hrvatske budući da će se odvijati kroz redovne aktivnosti Ministarstva obrane te će se koristiti sredstva iz državnog proračuna namijenjena radu Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske.

V. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma za uzajamnu zaštitu tajnosti izuma koji se odnose na obranu i za koje su podnesene prijave patenata po hitnom postupku nalazi se u članku 159. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 6/2002 - pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 39/2008 i 86/2008) i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima. Imajući u vidu da je Republika Hrvatska postala punopravna članica NATO-a, potrebno je u najskorije vrijeme provesti postupak potvrđivanja Sporazuma za uzajamnu zaštitu tajnosti izuma koji se odnose na obranu i za koje su podnesene prijave patenata, koji čini dio pravne stečevine NATO-a, kako bi, polaganjem svoje isprave o odobrenju, Republika Hrvatska postala strankom ovoga Sporazuma i on za nju stupio na snagu u najkraćem mogućem roku. To će omogućiti uspostavu pravnog okvira za ovo važno pravno područje što je temelj za nastavak međunarodne obrambene suradnje Republike Hrvatske u novom statusu.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost biti vezana već sklopljenim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka ne može mijenjati ili dopunjavati tekst međunarodnog ugovora, predlaže se ovaj Prijedlog zakona raspraviti i prihvatiti po hitnom postupku, objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

VI. KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA ZA UZAJAMNU ZAŠTITU TAJNOSTI IZUMA KOJI SE ODOSE NA OBRANU I ZA KOJE SU PODNESENE PRIJAVE PATENATA

Na temelju članka 16. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96), a polazeći od članka 139. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske, predlaže se pokretanje postupka za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma za uzajamnu zaštitu tajnosti izuma koji se odnose na obranu i za koje su podnesene prijave patenata, po hitnom postupku.

Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Sporazuma za uzajamnu zaštitu tajnosti izuma koji se odnose na obranu i za koje su podnesene prijave patenata, glasi:

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA
ZA UZAJAMNU ZAŠTITU TAJNOSTI IZUMA KOJI SE ODOSE NA OBRANU
I ZA KOJE SU PODNESENE PRIJAVE PATENATA**

Članak 1.

Potvrđuje se Sporazum za uzajamnu zaštitu tajnosti izuma koji se odnose na obranu i za koje su podnesene prijave patenata, sastavljen u Parizu dana 21. rujna 1960. godine, u izvorniku na engleskom i francuskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Sporazuma iz članka 1. ovoga Zakona, u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik, glasi:

**SPORAZUM ZA UZAJAMNU ZAŠTITU
TAJNOSTI IZUMA KOJI SE ODOSE NA OBRANU I
ZA KOJE SU PODNESENE PRIJAVE PATENATA**

Vlade Belgije, Kanade, Danske, Francuske, Savezne Republike Njemačke, Grčke, Italije, Luksemburga, Nizozemske, Norveške, Portugala, Turske, Ujedinjene Kraljevine i Sjedinjenih Američkih Država,

stranke Sjevernoatlantskog ugovora potpisanog u Washingtonu 4. travnja 1949.;

želeći potaknuti gospodarsku suradnju između bilo kojih ili svih njihovih vlada, kako je dogovoreno u članku 2. Ugovora;

imajući na umu obveze koje su preuzele temeljem odredaba članka 3., da održavaju i razvijaju, sredstvima neprekidne i učinkovite samopomoći, njihove pojedinačne i kolektivne sposobnosti da se odupru oružanom napadu;

smatrajući da određivanje tajnosti izuma koji se odnosi na obranu u jednoj od zemalja Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora ima obično za posljedicu, kada je za patent podnesena prijava, ili je priznat, zabranu prijave patenta za isti izum u drugim zemljama, uključujući zemlje Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora;

smatrajući da teritorijalno ograničenje koje proizlazi iz ove zabrane može uzrokovati štetu podnositeljima prijave patenata i posljedično nepovoljno utjecati na gospodarsku suradnju između zemalja Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora;

smatrajući da uzajamna pomoć čini poželjnim uzajamno priopćavanje podatka o izumima koji se odnose na obranu i da u nekim slučajevima takvo priopćavanje može biti ometeno ovom zabranom;

smatrajući da ukoliko je vlada od koje potječe zabrana spremna odobriti podnošenje prijave patenta u jednoj ili više drugih zemalja Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora, pod uvjetom da vlade ovih zemalja također odrede tajnost izuma, ona neće moći odbiti odrediti tajnost;

smatrajući da su vlade stranaka Sjevernoatlantskog ugovora između sebe osigurale uzajamnu zaštitu i čuvanje klasificiranih podataka koje mogu razmjenjivati;

sporazumjele su se kako slijedi:

ČLANAK I.

Vlade stranke ovoga Sporazuma zaštitit će i naložiti zaštitu tajnosti izuma za koje su zaprimljene prijave patenata prema dogovorenim postupcima kad god je vlada odredila tajnost takvih izuma u interesu nacionalne obrane, u daljnjem tekstu "izvorišna vlada", koja je prva zaprimila prijavu za patent koji se odnosi na ove izume.

Pod uvjetom da ova odredba ne dovodi u pitanje pravo izvorišne vlade da zabrani podnošenje prijave patenta za izum kod jedne ili više vlada stranaka ovoga Sporazuma.

Vlade stranke ovoga Sporazuma suglasne su razviti takve operativne postupke kakvi bi mogli biti potrebni za ostvarivanje ovog članka.

ČLANAK II.

Odredbe članka I. primjenjivat će se na zahtjev ili izvorišne vlade ili podnositelja prijave patenta, pod uvjetom da potonji podnese dokaz da je tajnost odredila izvorišna vlada, i da je od te vlade dobio ovlaštenje da podnese njegovu prijavu za tajni patent u zemlji koja je u pitanju.

ČLANAK III.

Vlada koja je pozvana da zaštiti tajnost izuma prema odredbama članka I. ima pravo zahtijevati od podnositelja prijave patenta odricanje od svakog zahtjeva za naknadu gubitka ili štete koja je nastala isključivo zbog određivanja tajnosti izuma kao preduvjeta nužnog za primjenu takve zaštite.

ČLANAK IV.

Mjere tajnosti koje su određene prema članku I. uklonit će se samo na zahtjev izvorišne vlade. Ova vlada obavijestit će ostale odnosne vlade šest tjedana unaprijed o svojoj namjeri da ukloni vlastite mjere.

Izvorišna vlada uzet će u obzir koliko je god moguće, posvećujući dužnu pažnju sigurnosti Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora, očitovanja ostalih vlada iznesena unutar navedenog razdoblja od šest tjedana.

ČLANAK V.

Ovaj Sporazum ne sprječava vlade potpisnice da sklapaju dvostrane sporazume u istu svrhu. Postojeći dvostrani sporazumi ostat će nepromijenjeni.

ČLANAK VI.

Isprave o ratifikaciji ili odobrenju ovoga Sporazuma položiti će se što je prije moguće kod Vlade Sjedinjenih Američkih Država koja će o datumu polaganja svake isprave obavijestiti svaku vladu potpisnicu.

Ovaj Sporazum stupa na snagu 30 dana nakon što su dvije stranke potpisnice položile svoje isprave o ratifikaciji ili odobrenju. Za svaku drugu stranku potpisnicu on će stupiti na snagu 30 dana nakon polaganja njezine isprave o ratifikaciji ili odobrenju.

ČLANAK VII.

Ovaj Sporazum može otkazati svaka ugovorna stranka pisanom obaviješću o otkazu upućenoj Vladi Sjedinjenih Američkih Država, koja će obavijestiti sve ostale stranke potpisnice o takvoj obavijesti. Otkaz proizvodi učinak godinu dana nakon što Vlada Sjedinjenih Američkih Država zaprimi obavijest, ali ne utječe na već ugovorene obveze i prava ili isključiva prava koja su stranke potpisnice prethodno stekle prema odredbama ovoga Sporazuma.

U potvrdu toga su dolje potpisani predstavnici, propisno za to ovlašteni, potpisali ovaj Sporazum.

Sastavljeno u Parizu 21. rujna 1960. na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna, u jednom primjerku koji će se položiti u arhiv Vlade Sjedinjenih Američkih Država koja će dostaviti propisno ovjerene preslike vladama drugih stranaka potpisnica.

AGREEMENT FOR THE MUTUAL SAFEGUARDING OF SECURITY OF INVENTIONS RELATING TO DEFENCE AND FOR WHICH APPLICATIONS FOR PATENTS HAVE BEEN MADE

The Governments of Belgium, Canada, Denmark, France, The Federal Republic of Germany, Greece, Italy, Luxembourg, The Netherlands, Norway, Portugal, Turkey, The United Kingdom and The United States of America,

Parties to the North Atlantic Treaty signed in Washington on 4th April, 1949;

desirous of encouraging economic collaboration between any or all of their Governments, as agreed in Article 2 of the Treaty;

mindful of the undertaking they have entered into under the terms of Article 3, to maintain and develop, by means of continuous and effective self-help, their individual and collective capacity to resist armed attack;

considering that the imposition of secrecy on an invention relating to defence in one of the North Atlantic Treaty Organization countries has generally as its corollary, when a patent has been applied for, or granted, the prohibition to apply for a patent for the same invention in other countries, including North Atlantic Treaty Organization countries;

considering that the territorial limitation resulting from this prohibition may cause prejudice to the applicants for patents and consequently adversely affect economic collaboration between North Atlantic Treaty Organization countries;

considering that mutual assistance makes desirable reciprocal communication of inventions relating to defence and that in some cases such communication may be obstructed by this prohibition;

considering that if the Government originating the prohibition is prepared to authorise the filing of an application for a patent in one or more of the other North Atlantic Treaty Organization countries, provided that the Governments of these countries also impose secrecy on the invention, the latter should not be free to refuse to impose secrecy;

considering that provision has been made between the Governments of the Parties to the North Atlantic Treaty for the mutual protection and safeguarding of the classified information they may interchange;

Have agreed as follows:

ARTICLE I

The Governments Parties to this Agreement shall safeguard and cause to be safeguarded the secrecy of inventions for which applications for patents have been received under agreed procedures whenever the secrecy has been imposed on such inventions in the interests of national defence by the Government, hereinafter referred to as the "originating Government", which was the first to receive an application for a patent covering these inventions.

Provided that this provision shall not prejudice the right of the originating Government to prohibit the filing of an application for a patent for the invention with one or more of the other Governments Parties to this Agreement.

The Governments Parties to this Agreement agree to develop such operational procedures as may be required to effectuate this Article.

ARTICLE II

The provisions of Article I shall be applied at the request either of the originating Government, or of the applicant for the patent, provided that the latter produces evidence that secrecy has been imposed by the originating Government and that he has received

authorisation from that Government to file his application for a secret patent in the country in question.

ARTICLE III

The Government called upon to safeguard the secrecy of an invention under the terms of Article I shall be entitled to demand from the applicant for the patent a waiver of any claim to compensation for loss or damage due solely to the imposition of secrecy on the invention as a condition prerequisite to the application of such safeguard.

ARTICLE IV

The secrecy measures imposed under Article I shall be removed only on the request of the originating Government. This Government shall give the other Governments concerned six weeks' notice of its intention to remove its own measures.

The originating Government shall take into account as far as possible, having due regard to the security of the North Atlantic Treaty Organization, the representations made by other Governments within the said six weeks' period.

ARTICLE V

This Agreement shall not prevent the signatory Governments from entering into bilateral agreements for the same purpose. Existing bilateral agreements shall remain unaffected.

ARTICLE VI

The instruments of ratification or approval of this Agreement shall be deposited as soon as possible with the Government of the United States of America which will inform each signatory Government of the date of deposit of each instrument.

This Agreement shall enter into force 30 days after deposit by two signatory Parties of their instruments of ratification or approval. It shall enter into force for each of the other signatory Parties 30 days after the deposit of its instrument of ratification or approval.

ARTICLE VII

This Agreement may be denounced by any contracting Party by written notice of denunciation given to the Government of the United States of America which will inform all the other signatory Parties of such notice. Denunciation shall take effect one year after receipt of notification by the Government of the United States of America but shall not affect obligations already contracted and the rights or prerogatives previously acquired by the signatory Parties under the provisions of this Agreement.

In witness whereof the undersigned Representatives duly authorised thereto, have signed this Agreement.

Done in Paris this 21 st day of September 1960 in the English and French languages, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Government of the United States of America which will transmit a duly certified copy to the Governments of the other signatory Parties.

Članak 3.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove obrane.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Sporazum iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. utvrđuje se da Hrvatski sabor potvrđuje Sporazum za uzajamnu zaštitu tajnosti izuma koji se odnose na obranu i za koje su podnesene prijave patenata, sukladno članku 139. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske i članku 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, čime se iskazuje formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana ovim Sporazumom, a na temelju čega će taj pristanak biti iskazan i na međunarodnoj razini polaganjem isprave o odobrenju Sporazuma za uzajamnu zaštitu tajnosti izuma koji se odnose na obranu i za koje su podnesene prijave patenata.

Članak 2. sadrži tekst Sporazuma za uzajamnu zaštitu tajnosti izuma koji se odnose na obranu i za koje su podnesene prijave patenata u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik.

Člankom 3. utvrđuje se da je provedba Zakona u djelokrugu središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove obrane.

Člankom 4. utvrđuje se da na dan stupanja na snagu Zakona, Sporazum iz članka 1. Zakona nije na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku te da će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Člankom 5. uređuje se stupanje na snagu Zakona.